

SPIS ZAWARTOŚCI OPRACOWANIA:

I. DANE OGÓLNE	3
II. ZAKRES OPRACOWANIA	3
1. Zakres terytorialny opracowania	3
2. Zakres tematyczny opracowania	3
III. MATERIAŁY WYJŚCIOWE	4
IV. PROJEKT GOSPODARKI DRZEWOSTANEM	4
1. Stan zdrowotny drzew	4
2. Określenie zakresu prac pielęgnacyjnych	5
Tabela Nr 1 Projekt gospodarki drzewostanem	10
Rys. Nr ZG-01	

I. DANE OGÓLNE

- 1. Inwestor: Miasto Piotrków Trybunalski**
- 2. Jednostka projektowa: Usługi Projektowo Budowlane Andrzej Wierzbowski,
Ul. Szkolna 56, 97-300 Piotrków Trybunalski**

II. ZAKRES OPRACOWANIA

3. Zakres terytorialny opracowania:

Zakresem terytorialnym opracowania objęty jest zabytkowy Park im. Księcia Józefa Poniatowskiego w Piotrkowie Trybunalskim dz. nr ew. 26, 27 obręb Piotrków Trybunalski.

4. Zakres tematyczny opracowania:

Zakres tematyczny opracowania to wykonanie projektu rewaloryzacji zabytkowego parku im. Księcia Józefa Poniatowskiego w Piotrkowie Trybunalskim.

Opracowanie obejmuje wykonanie:

- a) inwentaryzacji dendrologicznej;
- b) analizy dendrochronologicznej (struktury wiekowej drzewostanu);
- c) analizy gatunkowej drzewostanu;
- d) analizy gospodarki drzewostanem (stan zdrowotny drzewostanu);
- e) analizy kompozycyjnej parku;
- f) projektu zagospodarowania parku.

III. MATERIAŁY WYJŚCIOWE

- Mapa sytuacyjno-wysokościowa w skali 1:500 do celów opiniotawczych
- Inwentaryzacja terenu wykonana jako wstępny etap projektu.

IV. PROJEKT GOSPODARKI DRZEWOSTANEM

W celu ochrony walorów przyrodniczych i historycznych parku niezbędne jest opracowanie projektu gospodarki drzewostanem. Na projekt gospodarki drzewostanem składają się następujące elementy:

- Określenie stanu zdrowotnego drzew ,
- Określenie zakresu prac pielęgnacyjnych z uwzględnieniem drzew najcenniejszych,
- Określenie drzew do usunięcia z podaniem uzasadnienia.

3. Stan zdrowotny drzew

Na podstawie szczegółowej inwentaryzacji szaty roślinnej została przeprowadzona ekspertyza dendrologiczna. Podczas określania stanu zachowania drzewostanu wzięto pod uwagę następujące dane:

- Parametry drzew przeznaczonych do pielęgnacji:
  - nazwa rodzajowa
  - średnica pnia (pierścienica)
  - wysokość
  - średnica korony
  - powierzchnia porośnięta – w przypadku nasadzeń grupowych krzewów

- Opis stanu zdrowotnego drzewa
  - charakterystyka konstrukcji
  - określenie stopnia posuszu w koronie
  - wskazanie ubytków powierzchniowych i wgłębnych.

4. Określenie zakresu prac pielęgnacyjnych z uwzględnieniem drzew najcenniejszych

Drzewa podlegają zabiegom pielęgnacyjno- sanitarnym. Zmierzają one do utrzymania drzewostanu we właściwym stanie zdrowotnym lub przywrócenie do stanu właściwego w przypadku choroby. Do tego typu zabiegów należą następujące prace:

- 2.1 **Cięcia przyrodnicze** – cięcia, których głównym celem jest sterowanie procesami tworzenia przez drzewo stabilnej i zdrowej korony. W zależności od wieku drzewa, jego indywidualnych potrzeb oraz stopnia ingerencji człowieka, cięcia pielęgnacyjne podzielić można na cięcia:
  - 2.2 **prześwietlające (rozluźniające koronę)** – polegają na przerzedzeniu korony. Mają na celu dopuszczenie światła do wnętrza korony i umożliwienie swobodnego przepływu mas powietrza. W trakcie jednorazowego cięcia nie należy usuwać więcej niż do 30% całej masy żywej korony, przy czym optimum wynosi 15%;
  - 2.3. **Sanitarne** – polegają na usunięciu z korony gałęzi suchych (posusz), chorych, nadłamanych;
  - 2.4. **Korygujące** – polegające na dokonaniu w ukształtowanej już koronie drzewa radykalnych zmian mających na celu poprawienie jej konstrukcji;
  - 2.5. **Formujące** – stosowane na drzewach młodych. Wykonuje się je aby utrzymać koronę jako przewodnikową, aby nie dopuścić ostre nasady gałęzi wyrastające z przewodnika. Cięcia formujące to również cięcia wykonywane w przypadku konieczności utrzymania kształtu korony drzew lub kształtu form żywopłotowych.

W przypadku wszystkich rodzajów cięć należy pamiętać o kilku zasadach:

- Ograniczać je do niezbędnego minimum ;
- W trakcie jednorazowego zabiegu nie usuwać więcej niż 30% całej żywej masy gałęzi;
- Nie należy pozostawiać kikutów (tylców);
- Przy konarach powyżej 3cm średnicy wykonywać cięcia trzyetapowo: podcięcie, docięcie, wyrównanie;
- Brzozy, kasztanowce, buki i większość drzew iglastych źle znosi cięcia żywych gałęzi więc należy ograniczyć się tylko do usuwania suchych konarów;
- Zaleca się wykonanie zabiegów poza okresem lęgowym ptaków – okres listopad-luty.
- Z uwagi na ograniczone warunki wprowadzania ciężkiego sprzętu zaleca się wykonywanie cięć na wysokościach metodami "alpinistycznymi" tam, gdzie w pobliżu drzew nie występują nawierzchnie. Dopuszcza się używanie lekkiego podnośnika przy dokonywaniu cięć na drzewach w strefie zasięgu z dróg o gabarytach umożliwiających poruszanie się samochodu.

Gospodarkę drzewostanem w Parku im. Księcia Józefa Poniatowskiego podzielono na nw. grupy:

- grupa 1: drzewa wymagające zabiegów przyrodniczych w zakresie przeprowadzenia w koronie cięć sanitarnych, prześwietlających, formujących i korygujących max. do 30% razem.,

obwód pni do 30cm	21 szt.+1 szt. OSIR
obwód pni 31-50 cm:	97 szt.+11 szt. OSIR
obwód pni 51-100 cm	306szt.+22szt. OSIR
obwód pni 101-150cm	277szt.+34szt. OSIR
obwód pni 151-200 cm	197szt.+32szt. OSIR
obwód pni 201-300 cm	89szt.+9 szt. OSIR

obwód pni powyżej 301cm 5 szt.

- grupa 2: drzewa te charakteryzują się posuszem do 50% oraz koniecznością przeprowadzenia w koronie cięć sanitarnych, prześwietlających, formujących i korygujących max. do 50% razem.

obwód pni do 30cm 4 szt.

obwód pni 31-50 cm: 10 szt.;

obwód pni 51-100 cm 29szt.

obwód pni 101-150cm 12szt.

obwód pni 151-200 cm 11szt.+1 szt. OSiR

obwód pni 201-300 cm 89szt.

obwód pni powyżej 301cm 1 szt.

• **Grupa 3: drzewa i krzewy do usunięcia.**

Do usunięcia zakwalifikowano drzewa i krzewy obumarłe, zamierające, zagrażające bezpieczeństwu oraz kolidujące z planowym zagospodarowaniem parku, zacierające jego układ kompozycyjny:

obwód pni do 30cm 20 szt.

obwód pni 31-50 cm: 34 szt.;

obwód pni 51-100 cm 36szt.

obwód pni 101-150cm 11szt.

obwód pni 151-200 cm 4szt

obwód pni 201-300 cm 1szt. +1 szt. OSiR

Do usunięcia przewidziano również krzewy: jałowce horyzontalne, tawuły japońskie oraz pozostałe, przerośnięte fragmenty żywopłotu obwódkowego z bukszpanu w ogrodzie botanicznym

Powierzchnia krzewów wynosi 70m².

- **Grupa 4: Drzewa przeznaczone do przesadzenia**

Do przesadzenia w obrębie parku zakwalifikowano 30szt. drzew o obwodach pni od 9-20cm.

Miejsca sadzenia drzew zostaną określone w części Projekt zieleni.

Przesadzenia należy dokonać ręcznie, z zabezpieczeniem brył korzeniowych przed uszkodzeniem, a jeśli okaże się to konieczne także tkaniną jutową, a nawet olinowaniem.

Przesadzanie należy wykonać w oparciu o metody, technologie i materiały polecane w wydawnictwach „Pielęgnowanie Drzew i Krzewów Ozdobnych, Poradnik”, M. Kosmali, PWRiL, Warszawa 2000 i „Poradnik, Chirurgia i pielęgnacja drzew”, Z.Chachulskiego, Legraf, Warszawa 2000.

- **Grupa 5: drzewa wymagające pielęgnowanie ubytków.**

W czasie inwentaryzacji stwierdzono niezabezpieczone ślady po wyłamanych konarach na 2 szt. drzew. Należy dokonać formowania ran aby zapewnić jak najszybszy proces ich gojenia oraz zapobiec rozwojowi patogenów.

Formowanie ran po oderwanych konarach	2 szt.
---------------------------------------	--------

- **grupa 6: drzewa i krzewy przeznaczone do formowania poprzez utrzymanie pożądanej formy i kształtu.**

Dotyczy do szpaleru drzew f. stożkowej oraz żywopłotu formowanego z grabu pospolitego (wys. 2,0m) w ogrodzie botanicznym.

Drzewa do formowania	30szt.
----------------------	--------

Żywopłot do formowania	40 mb
------------------------	-------

- **grupa 7: drzewa i krzewy wymagające zastosowania wzmocnień specjalistycznych tj. wiązań elastycznych w koronach drzew lub podpór.**

Wiązania elastyczne (liniowe) – składa się z odcinka liny stalowej zamocowanej za pomocą śrub lub pasów. Takie rozwiązanie umożliwia swobodny ruch wiązanych konarów.

Podpory – jest to element konstrukcyjny, stosowany w celu podtrzymania drzewa lub konaru przed wyłamaniem. Podporę stosuje się m.in. gdy drzewo jest znacznie odchylone od pionu, a budowa jego korony ma wyraźnie zachwiana statykę, przy czym nie ma możliwości zastosowania odciągu. Wiązania należy mocować powyżej środka ciężkości ale nie wyżej niż $\frac{2}{3}$ wysokości konaru. .

Do zabezpieczenia koron w zakresie zastosowania wiązania elastycznego w obrębie korony zakwalifikowano 2 szt. Drzew a do zastosowania podpory 1 szt.

- **8 grupa: karczowanie pni drzew:**

Na terenie parku zlokalizowano pnie po ściętych drzewach:

Ø 35-50	3szt.
---------	-------

Ø 51-90	17szt.
---------	--------

Graficznym przedstawieniem tej części dokumentacji rysunek nr ZG-01 w skali 1:500

Wszystkie działania mieszczące się w tej grupie robót należy wykonać w oparciu o metody, technologie i materiały polecane w wydawnictwach „Pielęgnowanie Drzew i Krzewów Ozdobnych, Poradnik”, M. Kosmali, PWRiL, Warszawa 2000 i „Poradnik, Chirurgia i Pielęgnacja Drzew”, Z. Chachulskiego, Legraf, Warszawa 2000.

UWAGA

Wykonawca zapewni nadzór ornitologiczny w przypadku wykonywania robót w czasie ochronnym dla miejsc lęgowych ptaków.

W przypadku znalezienia przedmiotu o znamionach zabytku Wykonawca powiadomi Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi Delegatura w Piotrkowie Trybunalskim, ul. Farna 8.